

TANÍTÓI KÉZIKÖNYV

NT-98659 – KOMMUNIKÁCIÓ 1-2.

A kézikönyv a Széchenyi 2020 Fejlesztési program Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programjának EFOP-3.2.2-VEKOP-15-2016-00001 számú, A köznevelés tartalmi szabályozóinak megfelelő tankönyvek, taneszközök fejlesztése és digitális tartalomfejlesztés című projektje keretében készült. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Szerző

Ammerné Nagymihály Emília, Ammer Orsolya

Szerkesztő

Méhes Edit

Olvasószerkesztő

György Gábor

Sorozatterv, tipográfia

Takács Brigitta

Tördelés

Cseh Krisztina

© 1. kiadás, 2019

© Eszterházy Károly Egyetem – Oktatóskutató és Fejlesztő Intézet, 2019

Raktári szám: NT-98659/K

Eszterházy Károly Egyetem – Oktatóskutató és Fejlesztő Intézet

1074 Budapest, Rákóczi út 70-72.

www.ofi.hu

Felelős kiadó

dr. Liptai Kálmán rektor

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	4
FELDOLGOZÁSI JAVASLATOK A <i>KOMMUNIKÁCIÓ 1–2.</i> CÍMŰ KIADVÁNYHOZ	7
1. Iskolás lettem.....	7
2. Artikulációs gyakorlatok	13
3. Az ősz	15
4. A napszakok és a napszakokhoz kapcsolódó tevékenységeink.....	18
5. Családunk, lakóhelyünk, környezetünk	22
6. Testápolás, tisztálkodás	29
7. A tél.....	32
8. Élelmiszerek, vásárlás	34
9. Az állatok.....	39
10. A tavasz	44
11. Az alapszínek.....	48
12. A közlekedés	54
13. Érzékelés, érzékszerveink	58
14. Viszonyfogalmak.....	61
15. A nyár.....	63
16. Családi ünnepek, jeles napok	65
17. Mesefeldolgozások	69

BEVEZETÉS

A Kommunikáció 1–2. a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára című tankönyv 160 lapon keresztül dolgozza fel a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók általános iskolájának kerettantervében az anyanyelv és kommunikáció műveltségterület kommunikáció tantárgyának 1–2. osztálya számára előírt tananyagát.

A középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók általános iskolájának kerettantervében az anyanyelv és kommunikáció műveltségterület kiemelkedő helyet foglal el. **A műveltségi terület célja**, hogy megalapozza és befolyásolja valamennyi fejlesztési terület tartalmainak megismerését, elsajátítását, ugyanakkor az anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése valamennyi fejlesztési terület feladata. Az anyanyelvi és kommunikációs nevelés során kiemelkedő fontosságú, hogy fejlődjön a gyermekek kapcsolatteremtő, közlő- és informálóképessége, lehetővé váljon számukra a verbális és nonverbális kommunikáció alapelemeinek elsajátítása. A tantárgy tanítása hozzájárul a tiszta és helyes hangképzéshez, a beszédképesség fejlesztéséhez, a beszéd általi további ismeretszerzés képességének kialakulásához és megszilárdulásához. A szóbeli kommunikációban súlyosabban akadályozott tanulók számára a szóbeli kommunikációt kiegészítő, illetve helyettesítő módszerek alkalmazásával járul hozzá az önkifejezéshez és az ismeretszerzéshez.

A tankönyv tananyagát az évszakok változásai, a természeti jelenségek, a jeles napok, a nemzeti és családi ünnepek köré csoportosítottuk. Az azonos témakörhöz tartozó lapoknak a jobb tájékozódás érdekében fejezetcímeket adtunk, ezt a tartalomjegyzékben jelöltük.

A feladatokat témakörönként helyeztük el, ami nem felel meg feltétlenül a tanítás sorrendjének. Mivel a lefűzhető lapok két dobozban kaptak helyet, a pedagógus a saját elképzeléseinek, a tanulók haladási ütemének megfelelően változtathatja a feldolgozás sorrendjét, kiemelve az aktuálisan használandó feladatlapot.

A tananyag fóliázott és normál kartonlapokon kapott helyet attól függően, hogy a tanulók ceruzával nyomot hagynak-e a papíron. A kartonra készített lapok mellett műanyag alapú, ún. kipattintható elemeket tartalmazó lapok is megtalálhatók a dobozokban, ezek kiválóan alkalmasak többszöri használatra, gyakorlásra.

A kiadvány megalkotásával az volt a célunk, hogy a gyermekek a természeti és a társadalmi környezetükről olyan tapasztalatokat, ismereteket szerezzenek, amelyek a helyzetüknek, fejlettségüknek megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

A középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek iskoláztatásának teljes időszaka alatt a gondolkodás terápiás módszerekkel történő fejlesztésén kívül a legfontosabb a sérült, fejletlen pszichikus funkciók, a tanuláshoz szükséges képességek korrekciója, amely az egész személyiség fejlődésére pozitív hatást gyakorol.

A tananyag feldolgozása során az alábbi tevékenységek végzésének lehetőségét kívántuk biztosítani:

- ismeretnyújtás, ismeretszerzés,
- a megszerzett ismeretek gyakorlása,
- a megszerzett ismeretek alkalmazása,
- képességek, készségek tréningje,
- cselekvésbe ágyazott gondolkodási műveletek, gondolkodásfajták korrekatív fejlesztése,
- pszichikus funkciók konkrét szituációkhoz kötött fejlesztése.

Mindehhez a motiválás legfontosabb eszközeként a sikeres tevékenység során érzett funkcióöröm érzését szeretnénk megvalósítani.

A megjelenített tananyagon keresztül az alábbi fejlesztések valósíthatók meg:

- készségek fejlesztése,
- képességek fejlesztése,
- pszichikus funkciók fejlesztése – érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi élet, akaratilag élet, szociabilitás, cselekvés, viselkedés, magatartás, attitűdök stb.,
- gondolkodási műveletek fejlesztése – összehasonlítás, megkülönböztetés, azonosítás, csoportosítás (válogatás, párosítás stb.), osztályozás (sorképzés, besorolás), összetartozás, konkretizálás, általánosítás, absztrakció, analízis, szintézis, analógia, ítéletalkotás, következtetés, variálás, kombinálás stb.,
- gondolkodásfajták fejlesztése – perceptív, cselekvéses.

A képességek fejlesztésénél elsődleges szerepe a gondolkodási képesség fejlesztésének van, mivel ez eszköze is egyben a tananyag elsajátításának.

A tankönyv készítése során az alábbi használati szempontokat érvényesítettük:

- Az ismeretszerzés, a feldolgozás és az alkalmazás során a gyermekeket folyamatosan irányítani kell, szükség van a pedagógus segítségnyújtására.
- Mivel ebben az életkorban a középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek sem írni, sem olvasni nem tanulnak, a tananyag feldolgozása képekben történik.
- A tankönyv ábráinak méretezésénél figyelembe vettük a középsúlyos értelmi fogyatékos gyermekek fejlődésbeli sajátosságait, gyengébb manipulációs készségüket, grafomotoros elmaradásukat, mozgáskoordinációs zavarait.
- Mivel a tanulók személyiségfejlődésére a legnagyobb hatással a játék van, a könyvben szereplő témaköröket minden esetben játékosan dolgoztuk fel.
- Ebben az életkorban számolni kell a tanulók rövid idejű odafordulásával és tevékenységi kedvével, a figyelemkoncentráció zavarával, ezért változatos képi feldolgozást és cselekedtetést alkalmaztunk.

- Igyekszünk biztosítani a fokozott mennyiségű és eltérő helyzetekben végzett gyakorlás lehetőségét. A tárgyképek lapjai minden esetben nyolc részre osztottak, így a képek egységes nagysága lehetővé teszi a főfogalomba sorolás változatos módjait.

Az ismeretnyújtáson kívül a tantárgyi cél- és feladatrendszert figyelembe véve különösen fontos feladat a verbális készség fejlesztése, ezen belül a beszédmegértésre, az aktív és a passzív szókincs fejlesztésére, az egyértelmű fogalommeghatározásra, a nyelvtanilag helyes beszéd kialakításának elősegítéséhez a beszédszervek ügyesítésére fókuszáltunk. Amennyiben ez a tanulói sajátosságok miatt nem lehetséges, az alternatív kommunikációs formák gyakorlására is van lehetőség kommunikációs kártyák segítségével. Kiemelt cél, hogy a gyermekek a beszéd által további ismeretszerzésre legyenek képesek.

A tankönyv képi anyagának összeállítása során törekedtünk a környezethez, a természethez való helyes alkalmazkodás megjelenítésére, valamint az esztétikai nevelésre.

A lapok a témakör meghatározásán kívül nem tartalmaznak piktogramot. Felhasználási javaslatainkra a kézikönyv ad néhány javaslatot.

A kézikönyvben minden lap elején szerepel az adott lap száma, címe, a kerettantervből kiemelve (keretben, táblázatos formában) a tematikai egység/fejlesztési cél, valamint ezen belül a fejlesztési feladatok megnevezése. A javasolt instrukciók, felhasználási javaslatok természetesen a tanulók igényeinek megfelelően változtathatók.

Az egyes lapoknál is kitérünk rá, de itt is fontosnak tartjuk hangsúlyozni: a lapok alkalmasak az egyéni differenciálásra, a feladatok alakíthatók, csökkenthetők vagy növelhetők az egyéni igényeknek megfelelően. A szétvágható kártyák, a kipattintható képek sokféle formában felhasználhatók.

FELDOLGOZÁSI JAVASLATOK A *KOMMUNIKÁCIÓ 1-2.* CÍMŰ KIADVÁNYHOZ

1. Iskolás lettem

3. lap – Tanévkezdés

2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Iskolai környezet.
---	--------------------

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése az eseményképen. Ki, mi, mit csinál?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

4. lap – Tanévnnyitó

2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Iskolai környezet.
---	--------------------

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése az eseményképen. Ki, mi, mit csinál?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

5. lap – Iskolás lettem – a családtagok, az osztály személyei

2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Iskolai környezet. Saját név, társak neve, nevelő neve. Saját jel. Köszönési formák. Családi kapcsolatok: anya, apa, testvér neve.
---	---

Feladatok, tevékenységek:

Családi kapcsolatok megnevezése. Anya, apa, testvér neve. Saját név. Pedagógus neve, társak neve.

Köszönési formák gyakorlása.

A középső üres négyzetbe a képek alá ragasztható az adott személyek fényképe, ide rajzolható a gyermek jele.

6. lap – A tanterem berendezése

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, az iskola helyiségei	Az osztályterem berendezési tárgyai.
--	--------------------------------------

Feladatok, tevékenységek:

Az osztályterem berendezési tárgyainak megnevezése. Mi milyen?

Beszélgetés a képről.

Szókincsbővítés.

7. lap – Az iskolaudvar, a játszótér eszközei

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, az iskola helyiségei	Az iskolaudvar berendezési tárgyai, az ott folyó tevékenység.
--	---

Feladatok, tevékenységek:

Játszótéri tárgyak, a képen látható személyek, cselekvések megnevezése az eseményképen.

Ki, mi, mit csinál?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

8. lap – Tanszerek

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, az iskola	Tanszerek felismerése, megnevezése, egyeztetése.
---	--

A tanszerek tárgyképei:

- grafitceruza,
- füzet,
- színes ceruza,
- rajzlap,
- filctoll,
- ragasztó,
- vízfesték,
- ecset.

Feladatok, tevékenységek:

A képekkel szétvágás után különböző szempontok szerinti csoportosítások, tárgy-kép egyeztetés, kép-kép egyeztetés végezhető.

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

9. lap – Tanszerek

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, az iskola	Tanszerek felismerése, megnevezése, egyeztetése.
---	--

Tanszerek tárgyképei:

- okostelefon,
- tablet,
- laptop,
- digitális tábla,
- kommunikációs PCS-füzet,
- színes pálcika,
- számolókorong,
- olló.

Az autizmussal élő tanulók foglalkozásaihoz használt eszközök is megtalálhatók a képek között.

Feladatok, tevékenységek:

A képekkel szétvágás után különböző szempontok szerinti csoportosítások, tárgy-kép egyeztetés, kép-kép egyeztetés végezhető.

A tárgyképek megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

10. lap – Játékok

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, az iskola	Játékok felismerése, megnevezése, egyeztetése.
---	--

A játékok tárgyképei:

- formabedobó,
- kalapálós játék,
- építőkocka,
- Montessori-torony,
- golyóvezető,
- pöttyi játék,
- formapuzzle,
- Colorino tábla.

Feladatok, tevékenységek:

A képekkel szétvágás után különböző szempontok szerinti csoportosítások, tárgy-kép egyeztetés, kép-kép egyeztetés végezhető.

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

11. lap – Játékok

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, az iskola	Játékok felismerése, megnevezése, egyeztetése.
---	--

Játékok tárgyképei:

- autópálya kisautóval,
- fa vonatsín vonattal,
- baba,
- maci,
- labda,
- gyöngyfűző,
- mesekönyv,
- dupló.

Feladatok, tevékenységek:

A képekkel szétvágás után különböző szempontok szerinti csoportosítások, tárgy-kép egyeztetés, kép-kép egyeztetés végezhető.

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

12. lap – A hét napjai

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	A hét napjainak segítségével: tanítási nap, munkanap, pihenőnap fogalma.
--	--

Feladatok, tevékenységek:

A vonatkocsik ablakaiba az aktuális napon tépőzár vagy gyurmaragasztó segítségével a gyermek fényképe vagy jele beragasztható, így konkretizálva számára az adott napot. A pihenőnapok más színű kocsival való ábrázolása segíti a munkanap, tanítási nap, pihenőnap elkülönítését.

13. lap – Napirend az iskolában – tanóra, óráközi szünet

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Tanóra, óráközi szünet.
--	-------------------------

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése az eseményképen. Ki, mi, mit csinál?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

14. lap – Napirend az iskolában – ebéd, csendes pihenő

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, az iskola helyiségei	Ebédlő – az ott folyó tevékenységek bemutatása.
5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Tanítási nap – csendes pihenő.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése az eseményképen. Ki, mi, mit csinál?
 Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.
 Szókincsbővítés.

15. lap – Az iskola dolgozói: tanár, tanító, iskolaorvos

4. Tematikai egység: tájékozódás térben; az iskola helyiségei, az ott dolgozók és az általuk végzett tevékenységek megnevezése, megértése.	Tanár, tanító. Iskolaorvos – nincs a kerettantervben, de életszerű, a gyermekek sűrűbben találkoznak vele, mint az iskolatitkárral.
---	--

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése az eseményképen. Ki, mi, mit csinál?
 Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.
 Szókincsbővítés.

16. lap – Az iskola dolgozói: takarító, karbantartó

4. Tematikai egység: tájékozódás térben; az iskola helyiségei, az ott dolgozók és az általuk végzett tevékenységek megnevezése, megértése	Takarítók – nincs a kerettantervben, de életszerű, a gyerekek többször találkoznak velük, mint a karbantartóval. Karbantartó.
--	--

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése az eseményképen. Ki, mi, mit csinál?
 Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.
 Szókincsbővítés.

17. lap – Az iskola dolgozói: iskolatitkár, konyhai dolgozó

4. Tematikai egység: tájékozódás térben; az iskola helyiségei, az ott dolgozók és az általuk végzett tevékenységek megnevezése, megértése – adminisztrátorok	Mivel az iskolákban nincsenek adminisztrátorok, az iskolatitkárt jelenítettük meg.
4. Tematikai egység: tájékozódás térben; az iskola helyiségei, az ott dolgozók és az általuk végzett tevékenységek megnevezése, megértése – a diák ismerje a konyhai dolgozók nevét és munkáját	Mivel a konyhába senki nem léphet be, az ételkiadást jelenítettük meg.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

18. lap – Kommunikációs kártyák

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kommunikációs kártyák autizmussal élő gyermekek számára.
---	--

Az autizmussal élő gyermekek számára a kommunikációs kártyák laminálhatók. A kártyák használhatók a gyermekek alternatív kommunikációjához.

19. lap – Kommunikációs kártyák

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kommunikációs kártyák autizmussal élő gyermekek számára.
---	--

A kártyák használhatók a gyermekek alternatív kommunikációjához.

20. lap – Kommunikációs kártyák

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kommunikációs kártyák autizmussal élő gyermekek számára.
---	--

Tanórákat, foglalkozásokat jelölő kártyák a képes napirend elkészítéséhez.

A kártyák használhatók a gyermekek alternatív kommunikációjához.

2. Artikulációs gyakorlatok

21. lap – Ajak-, nyelv- és mimikai gyakorlatok

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Ajak-, nyelv- és mimikai gyakorlatok.
---	---------------------------------------

Feladatok, tevékenységek:

A diák a pedagógus mimikáját utánozva és/vagy tükörben kontrollálva a cselekvést

- mosolyog,
- csücsörít,
- homlokát ráncolja,
- nyalogatja a szája szélét,
- nagyra nyitja a száját, „á”-t mond,
- felfújja az arcát,
- két kézzel ütögetve arcát kiengedi a levegőt a szájteréből.

A gyermekek egyéni adottságainak megfelelő szóbeli motiváció szükséges.

22. lap – Ajak-, nyelv- és mimikai gyakorlatok

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Ajak-, nyelv- és mimikai gyakorlatok.
---	---------------------------------------

Feladatok, tevékenységek:

A diák a pedagógus mimikáját utánozva és/vagy tükörben kontrollálva a cselekvést

- a nyelvével megpróbálja elérni az orrát,
- két mutatóujjával lefelé húzza a szája szélét – szomorú arc,
- egyik szemével kacsint,
- nyelvével megpróbálja elérni az állát, nyelvet ölt,
- puszit dob,
- lecsukja a szemét,
- nyelvét a szápadlására támasztva hintáztatja a nyelvét, ki-be,
- jobb oldalon nyalja a szája szélét,
- bal oldalon nyalja a szája szélét.

A gyermekek egyéni adottságainak megfelelő szóbeli motiváció szükséges. A tudatos cselekvés különböző segédeszközökkel elősegíthető. Például a száj nyalogatásához pici méz kenhető a gyermek ajkára.

23. lap – Állathangok utánzása

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Hívóképek alapján állathangok utánzása.
---	---

Játékos gyakorlatokhoz használható kártyák az állathangok utánzásához.

Feladatok, tevékenységek:

A kártyák használhatók rámutatás utáni hangutánzásra, de kártyajátékot is készíthetünk belőlük. A lapokat szétvágva a gyermekek húznak a pakliból, és annak az állatnak utánozzák a hangját, amely állat képét húzták.

Ketten, hárman versenyszerűen is játszhatják a játékot. A játékosok felváltva húznak a pakliból. Az a kártya maradhat nála, amely állatnak utánozni tudta a hangját. Ha nem sikerült, visszakeverjük a kártyát a többi közé. Az a gyermek győz, aki több állat hangját tudja utánozni, több kártyája van. A sikeresen teljesített kártyák számlálása a tantárgyi kapcsolatok alkalmazását is segíti.

Állatok:

- macska – miau, nyau,
- tehén – mú,
- kakas – kukurikú,
- tyúk – kotkodács,
- ez a kártya hívókép, a játékos feladatot jelzi,
- kutya – vau-vau,
- csibe – csip-csip,
- maci – brum-brum.

24. lap – Állathangok utánzása

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Hívóképek alapján állathangok utánzása.
---	---

Az előző lapon lévő játék folytatása:

- egér – cin-cin,
- béka – brekeke,
- liba – gá-gá,
- bárány – bee,
- malac – ui-ui,
- ló – nyihaha,
- kacsa – háp-háp,
- szamár – iá,
- kecske – mek-mek.

3. Az ős

25. lap – A négy évszak

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok.
--	-----------

Bevezetés az évszakok megismerésébe.

Feladatok, tevékenységek:

Az évszakokat jelző piktogramok megismerése. Az évszakok változásait mutató fák képei. A lapot szétvágva az évszakot jelző piktogramhoz párosítható az évszakra jellemző fa képe. Ha nem vágjuk szét a lapot, akkor a piktogrammal összeköthető az évszakot jelző fa képe.

26. lap – A négy évszak

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok.
--	-----------

Az évszakok változásait mutató fák képei.

Feladatok, tevékenységek:

A lapot szétvágva hívóképnek használhatók az egyes rajzok a különböző évszakok jellemzőinek tanulásakor.

Használhatók az évszakra jellemző ruhadarabok, tevékenységek, ünnepek, gyümölcsök, zöldségek válogatásánál, szortírozásánál.

Alkalmasak egyéni differenciálásra a szempontok – az évszakok mennyisége – növelésével, illetve csökkentésével.

27. lap – Ősz

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok – ősz.
--	-----------------

Eseményképek, az ősz jellemző eseményei:

- tanévkezdés,
- szüret,
- gesztenyeszedés,
- október 23. – nemzeti ünnep.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

28. lap – Napfényes ősz – gyümölcsszedés, szüretelés

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok: napfényes ősz.
6. Tematikai egység: élőlények	Az évszakra megfelelő gyümölcsök felismerése, megnevezése.

Eseménykép – gyümölcszedés, szüretelés.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény – ha van – felelevenítése. A napfényes őszi időjárás jellemző jegyei.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

29. lap – Őszi gyümölcsök: szőlő, dió

6. Tematikai egység: élőlények	Az évszaknak megfelelő gyümölcsök felismerése, megnevezése.
---------------------------------------	---

Szőlő, dió termőhelye, a gyümölcsök jellemzői.

Feladatok, tevékenységek:

A képi feldolgozást előzze meg a konkrét gyümölcs megfigyelése, tapintása, ízlelése – forma, szín, íz.

Az egyeztetésnél a konkrétum felől az elvont felé haladjunk – gyümölcs, fénykép, rajz.

(Fényképet az internetről javaslunk letölteni.) A megfelelő absztrakciós szintek átjárásának, egymásra épülésének gyakorlása a feladat (pl. gyümölcs fényképe – rajz egyeztetése).

Gyümölcsök megnevezése.

Mi, milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

30. lap – Őszi gyümölcsök: alma, körte

6. Tematikai egység: élőlények	Az évszaknak megfelelő gyümölcsök felismerése, megnevezése.
---------------------------------------	---

Alma, körte termőhelye, a gyümölcsök jellemzői.

Feladatok, tevékenységek:

A képi feldolgozást előzze meg a konkrét gyümölcs megfigyelése, tapintása, ízlelése – forma, szín, íz.

Az egyeztetésnél a konkrétum felől az elvont felé haladjunk – gyümölcs, fénykép, rajz.

(Fényképet az internetről javaslunk letölteni.) A megfelelő absztrakciós szintek átjárásának, egymásra épülésének gyakorlása a feladat (pl. gyümölcs fényképe – rajz egyeztetése).

Gyümölcsök megnevezése.

Mi, milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

31. lap – Őszi gyümölcsök: szilva, alma, körte, szőlő, dió

6. Tematikai egység: élőlények	Az évszaknak megfelelő gyümölcsök felismerése, megnevezése. Őszi gyümölcsök.
---------------------------------------	---

Gyümölcsből őszi gyümölcsökkel.

Feladatok, tevékenységek:

Őszi gyümölcsök válogatása szín, forma, íz szerint.

Gyümölcsök megnevezése, megnevezés utáni kiválasztása. Mi, milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Ismeretek elmélyítése.

32. lap – Őszi gyümölcsök – képes lottó

6. Tematikai egység: élőlények	Gyümölcsök csoportosítása képekkel.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Tárgyak megnevezése, egyeztetése.

Tárgyképek egyeztetéshez, csoportosításhoz.

Feladatok, tevékenységek:

Kép egyeztetése képpel.

A jobb oldali képsort levágjuk a feladatlapról. A képeket összekeverve a tanulók elé tesszük.

Feladatuk, hogy a képet egyeztetve a megfelelő az üres négyzetre tegyék.

Őszi gyümölcsök megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

Mi, milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Gyakorlás.

A lap feladatlapként is használható az egyeztetett kép megfelelő helyre ragasztásával.

33. lap – Esős, szeles ős – eső, szél, borús ég

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok: borús, esős ős. Az időjárás és az öltözködés összefüggései. Eső, szél, borús ég.
--	--

Eseménykép a borús, esős őszhöz.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek:

- eső,
- szél,
- felhős ég.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyképek megnevezése. Mi, milyen, mi történik?

4. A napszakok és a napszakokhoz kapcsolódó tevékenységeink

34–35. lap – Nappal és éjszaka

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Napszakok – nappal, éjszaka.
--	------------------------------

A napszakok eseményképeken.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen? Beszélgetés a képekről.

Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása. Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre. Szókincsbővítés.

A 34–35. lapot félbehajtjuk úgy, hogy a képet ábrázoló fele legyen befelé, a nyitott alja álljon lefelé. A 35. lapra ráhelyezzük a 34. lapot hasonló elhelyezésben. Az érintkező lapfeleket kétoldalas ragasztóval vagy folyékony ragasztóval összeragasztjuk. A lapot kinyitva szemléletessé válik a nappal és az éjszaka váltakozása.

36. lap – Napszakok: reggel

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Napszakok: a reggel jellegzetességei és a hozzá kapcsolódó cselekvések. Napszakokhoz köthető cselekvések.
--	--

A reggel végzett tevékenységek eseményképeken

Feladatok, tevékenységek:

Reggeli cselekvések megnevezése:

- felkel,
- mosdik,
- öltözik,
- reggelizik,
- fogat mos,
- iskolába megy.

Ki? Mit csinál? Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása. Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

37. lap – Étkezések: reggeli

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink	A reggeli ételek megnevezése, azonosítása.
5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Napszakok: a reggel jellegzetességei és a hozzá kapcsolódó cselekvések.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok – anya, apa, testvér. Az étkezések alkalmával érvényes szabályok.

Reggeli jelenet eseményképen.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Mit eszik? Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

Reggeli ételek, italok:

- kifli,
- kakaós csiga,
- tej,
- croissant.

38. lap – Napszakok: dél

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Napszakok: a dél jellegzetességei és a hozzá kapcsolódó cselekvések. Napszakokhoz köthető cselekvések.
--	---

Eseményképek a délben végzett cselekvésekhez.

Feladatok, tevékenységek:

Déli cselekvések megnevezése:

- ebédelni megy,
- kezet mos,
- elkéri az ebédet, leül az ebédlőben,
- megeszi a levest,
- megeszi a második fogást,
- ebéd után játszik.

Ki? Mit csinál? Mit eszik? Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása. Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

39. lap – Étkezések: ebéd

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink	Az ebéd. A diákok az ételeket a gyakorlatban, ebédelés alkalmával beszélnek meg.
5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Napszakok: a dél jellegzetességei és a hozzá kapcsolódó cselekvések.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok – anya, apa, testvér. Az étkezések alkalmával használatos szabályok.

Ebédjelenet eseményképen.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Mit eszik? Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása. Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

40. lap – Napszakok: este

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Napszakok: az este jellegzetességei és a hozzá kapcsolódó cselekvések. Napszakokhoz köthető cselekvések.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink	Fürdőmozgások.

Eseményképek az esti cselekvésekhez.

Feladatok, tevékenységek:

Az esti cselekvések megnevezése:

- vacsorázik,
- levetkőzik,
- fürdik, zuhanyozik,
- pizsamát vesz, lefekszik,
- anya mesél,
- alszik.

Ki? Mit csinál? Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása. Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

A napszakokhoz tartozó cselekvéseket ábrázoló eseményképek szétvágva alkalmasak a cselekvések időrendi sorrendbe rendezésére. Az összekevert képekkel napszakok szerinti

válogatások, különböző szempontok szerinti csoportosítások végezhetők. Alkalmasak egyéni differenciálásra a képek mennyiségének változtatásával.

41. lap – Ruhadarabok – este használatos ruhadarabok

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, öltözködés	Ruhadarabok megismerése, felismerése, megmutatása, megnevezése. Ruhadarabok megmutatása képen is.
--	--

Este használatos ruhadarabok tárgyképei:

- hálóing,
- pizsama,
- papucs,
- hálóköntös.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

42. lap – Étkezések: vacsora

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink	A vacsora ételeinek megnevezése, azonosítása.
5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Napszakok: az este jellegzetességei és a hozzá kapcsolódó cselekvések.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok – anya, apa, testvér. Az étkezések alkalmával használatos szabályok.

Vacsorajelenet eseményképen.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Mit eszik?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

Vacsoraételek tárgyképeken:

- virsli,
- vajjas kenyér szalámival,
- tükörtojás,
- májkrémes kenyér paradicsommal.

5. Családunk, lakóhelyünk, környezetünk

43. lap – A családtagok, a családtagok tevékenységei

2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok: anya, apa, testvér, nagyszülők. Felnőtt-gyerek.
---	---

A családtagok tevékenységei eseményképeken.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?
Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.
Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.
Szókincs bővítés.

A családtagok képei a gyermek saját családjának fotóival helyettesíthető (ráragasztható, a feladatlap szétvágása esetén cserélhető).

44. lap – A családtagok tevékenységeinek megnevezése – analógiás mondatalkotás

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Analóg mondatalkotás.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok: anya, apa, testvér. Felnőtt-gyerek.

Beszédfejlesztési gyakorlat eseményképek segítségével.

Feladatok, tevékenységek:

Főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Ki, mit csinál?
Egyszerű képolvasás.
Az olvasás haladási irányának követése.

A képekkel szétvágás után különböző szempontok szerinti csoportosítások, válogatások végezhetők. Feladatadásnál a képek mennyiségének változtatásával egyéni képességek szerinti differenciálás valósítható meg.

45. lap – A családtagok tevékenységeinek megnevezése – analógiás mondatalkotás

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Analóg mondatalkotás.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok: anya, apa, testvér. Felnőtt-gyerek.

Beszédfejlesztési gyakorlat eseményképek segítségével.

Feladatok, tevékenységek:

Főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Ki, mit csinál?

Egyszerű képolvasás.

Az olvasás haladási irányának követése.

A képekkel szétválasztás után különböző szempontok szerinti válogatás, csoportosítás végezhető.

A képek mennyiségének változtatásával egyéni képességek szerinti differenciálás valósítható meg.

46. lap – Foglalkozások: postás, asztalos

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, munkahelyek, foglalkozások	A tanuló szűkebb környezetében előforduló foglalkozások szereplői, munkájuk, eszközeik bemutatása, megfigyelése. A megismert foglalkozások megjelenítése az eszközök, tárgyak megfelelő szakmához rendelésével. Élethelyzetekben és képekről is a mesterségek és a hozzájuk tartozó eszközök felismerése. Postás – csaknem minden gyermek találkozik vele, a környezetében előfordul. Asztalos – a tematikai egység kulcsfogalmai között szerepel a gyalulás, fűrés.
---	---

Eseményképek a foglalkozásokhoz.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

Postás foglalkozás tárgyképei:

- kerékpár,
- postástáska
- levél.

Az asztalos foglalkozás tárgyképei:

- gyalu,
- fűrőgép,
- kalapács, csavarhúzó, facsavar.

47. lap – Foglalkozások: fodrász, varrónő

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, munkahelyek, foglalkozások	A tanuló szűkebb környezetében előforduló foglalkozások szereplői, munkájuk, eszközeik bemutatása, megfigyelése. A megismert foglalkozások megjelenítése az eszközök, tárgyak megfelelő szakmához rendelésével. Élethelyzetekben és képekről is a mesterségek és a hozzájuk tartozó eszközök felismerése. Fodrász – csaknem minden gyermek találkozik vele, a környezetében előfordul. Varrónő.
--	--

Eseményképek a foglalkozásokhoz.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

Fodrász foglalkozás tárgyképei:

- hajkefe,
- hajvágó olló,
- hajszáritó.

Varrónő foglalkozás tárgyképei:

- varrógép,
- szabóolló,
- szabócenti.

48. lap – A ház, a lakás

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	Ház, lakás.
---	-------------

Tárgyképek – ház, lakás.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése. Ki hol lakik?

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Beszélgetés a képről.

Szókincsbővítés.

49. lap – A lakás helyiségei

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	A lakás helyiségei és tartozékai.
---	-----------------------------------

Tárgykép – a lakás helyiségei:

- konyha,
- nappali,
- fürdőszoba,
- hálósoba.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Beszélgetés a képről.

Szókincsbővítés.

50. lap – A szoba berendezése

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	A szoba berendezési tárgyai. A tárgyak helye a lakásban.
---	---

Tárgykép – szoba, nappali.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Beszélgetés a képről.

Szókincsbővítés.

51. lap – A szoba berendezési tárgyai

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	A szoba berendezési tárgyai. Tárgy-kép, kép-kép egyeztetése. A helyiségek berendezési tárgyainak főfogalom alá rendezése.
---	---

Tárgyképek – a szoba berendezési tárgyai:

- kanapé,
- dohányzóasztal,
- lámpa,
- fotel,
- televízió,

- szőnyeg,
- könyvespolc,
- függöny.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

52. lap – A konyha berendezése – konyhai tevékenységek: főzés, mosogatás

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	A konyha berendezési tárgyai. A tárgyak helye a lakásban. Konyhai tevékenységek: főz, mosogat. A cselekvések helyiségekhez rendelése.
---	---

Tárgykép – konyha.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Beszélgetés a képről.

Szókincsbővítés.

53. lap – A konyha berendezési tárgyai

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	A konyha berendezési tárgyai. A tárgyak helye a lakásban.
---	---

Tárgyképek – a konyha berendezési tárgyai:

- tűzhely,
- hűtőszekrény,
- mosogató,
- edényszárító/csöpögtető,
- konyhaasztal,
- konyhai szék,
- konyhaszekrény,
- szemetes.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

54. lap – Konyhai edények

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	A konyha berendezési tárgyai. A tárgyak helye a lakásban. Az edények helye a lakásban. A helyiségek berendezési tárgyainak főfogalom alá rendezése.
---	---

Tárgyképek – edények:

- fazék fedővel,
- fakanál,
- lábas fedővel,
- tál,
- tepsi,
- serpenyő,
- vágódeszka, kés,
- merőkanál.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás.

Szókincsbővítés.

55. lap – Az étkezés használati tárgyai

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	Az étkezés használati tárgyai. Evőeszközök megismerése, csoportosítása. Tányér, pohár, bögre megkülönböztetése.
---	--

Tárgyképek – étkezéshez használatos tárgyak:

- tányér,
- kanál,
- villa,
- szalvéta,
- kancsó,
- pohár,
- bögre,
- kistányér.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás: evőeszköz.

Szókincsbővítés.

56. lap – Terítés

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	A terítéshez használt eszközök elhelyezése.
---	---

Tárgyképek – a terítéshez használatos eszközök elhelyezése.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Jobb és bal oldal differenciálása.

57. lap – Terítés

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	A terítéshez használt eszközök elhelyezése. Jobb és bal oldal differenciálása.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kép egyeztetése képpel.

Tárgyképek – a terítéshez használatos eszközök elhelyezése.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Jobb és bal oldal differenciálása.

A kipattintható ábrák az 56. lap ábráira helyezhetők, segítségükkel kép-kép egyeztetés végezhető. A kipattintott ábrákkal önálló terítési gyakorlatok végezhetők.

58. lap – Terítés – hiánypótlás

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	A terítéshez használt eszközök elhelyezése. Jobb és bal oldal differenciálása.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kép egyeztetése képpel. Hiány felismerése: Mi hiányzik? Mi változott?

Feladatlap a terítéshez.

Feladatok, tevékenységek:

Hiány felismerése, megfogalmazása, megmutatása.

A hiány pótlása rajzzal, jelöléssel.

59. lap – Az üres és a tele fogalma

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	A terítéshez használt eszközök elhelyezése. Üres – tele van.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Mi változott?

Tárgykép – üres-tele fogalma.

Feladatok, tevékenységek:

A képes feldolgozást előzze meg a gyakorlati bemutatás!

6. Testápolás, tisztálkodás

60. lap – Testvázlat

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink	Testünk – fej, törzs; végtagok: láb, kar.
--	---

Tárgykép – testvázlat.

Feladatok, tevékenységek:

Testrészek megmutatása, megnevezése. Mi? Mennyi?

Szókincsbővítés.

61. lap – Testvázlat

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink	Testünk – fej, törzs, végtagok: láb, kar.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kép egyeztetése képpel.

Tárgykép – testvázlat.

Feladatok, tevékenységek:

Testrészek megmutatása, megnevezése. Mi? Mennyi?

Szókincsbővítés.

A kipattintható ábrák a 60. lap ábráira helyezhetők, segítségükkel kép-kép egyeztetés végezhető. A kipattintott ábrákkal önálló gyakorlatok végezhetők.

62. lap – A fürdőszoba berendezése – fürdőszobai tevékenységek: fürdés, mosakodás, zuhanyzás

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	Fürdőszoba. A fürdőszoba berendezési tárgyai, a tárgyak megmutatása, megnevezése.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink	Mosdás, fürdés. Fürdőmozgások. A cselekvések helyiségekhez rendelése.

Eseményképek a fürdőszoba funkcióinak megismeréséhez.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

63. lap – A fürdőszoba berendezési tárgyai

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, lakás	Fürdőszoba. A fürdőszoba berendezési tárgyai, a tárgyak megmutatása, megnevezése. A helyiségek berendezési tárgyainak főfogalom alá rendezése.
---	--

Tárgyképek – a fürdőszoba berendezési tárgyai:

- kád,
- mosdó,
- tükör,
- WC,
- zuhanyzó,
- fürdőszobaszekrény,
- mosógép,
- szennyestartó.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

64. lap – A testápolás és kellékei: fésüklődés, hajmosás, körömvágás

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, testünk	Tisztálkodás, fésüklődés, hajmosás, körömvágás és ezek kellékei. A cselekvések helyiségekhez rendelése.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kép egyeztetése tárggyal. Ki, mi, mit csinál?

Eseményképek a cselekvéshez tartozó tárgyképekkel:

- fésüklődik – fésű,
- haját mos – sampon,
- körmöt vág – körömvágó olló.

Feladatok, tevékenységek:

Cselekvések, tárgyak megnevezése. Ki, mi, mit csinál?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

65. lap – A testápolás és kellékei: kézmosás, fogmosás

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, testünk	Tisztálkodás. Kézmosás, fogmosás és kellékeik.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kép egyeztetése tárggyal. Ki, mi, mit csinál?

Eseményképek a cselekvéshez tartozó tárgyképekkel:

- kezet mos,
- szappan,
- fogat mos,
- körömkefe,
- törölköző,
- fogmosópohár,
- fogkefe,
- fogkrém.

Feladatok, tevékenységek:

Cselekvések, tárgyak megnevezése. Ki, mi, mit csinál?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

A képekkel szétválasztás után különböző szempontok szerinti csoportosítás, válogatás végezhető:

Mit használunk a fogmosáshoz, kézmosáshoz, hajmosáshoz stb.?

66. lap – A testápolás és kellékei

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, testünk	Tisztálkodás. Kézmosás és fogmosás kellékeinek szétválogatása.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Ki, mi, mit csinál?

Feladatok, tevékenységek:

A kézmosás és a fogmosás kellékeinek szétválogatása a feladatlapon összekötéssel.

7. A tél

67. lap – Téli időjárás, téli örömök

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok – a tél jellemzői, téli örömök. Képekről az időjárási elemek felismerése. Havazás. Hideg.
--	--

Eseménykép – téli örömök, téli időjárás.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. A téli időjárás jellemző jegyei.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

68. lap – Tél

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok – a tél jellemzői.
--	-----------------------------

Eseményképek – a tél jellemző eseményei:

- karácsony,
- téli örömök,
- hóesés, hótakarítás.
- madáretetés.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

69. lap – Téli öltözködés

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Az időjárás és az öltözködés összefüggéseinek megfogalmazása.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, öltözködés	

Tárgyképek – az évszaknak, időjárásnak megfelelő öltözködés ruhadarabjai.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

70. lap – Téli ruhadarabok

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Az időjárás és az öltözködés összefüggéseinek megfogalmazása.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, öltözködés	Ruhadarabok megismerése, felismerése, megmutatása, megnevezése. Kabát, sapka, sál.

Tárgyképek – hideg időjárás esetén használatos ruhadarabok:

- kabát,
- nadrág,
- hosszú ujjú póló,
- kapucnis felső,
- sapka,
- sál,
- kesztyű,
- csizma.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – ruha.

Szókincsbővítés.

71. lap – Téli ruhadarabok – párosítás

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, öltözködés	Ruhadarabok megismerése, felismerése.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kép egyeztetése képpel.

Feladatlap az öltözködéshez.

Feladatok, tevékenységek:

Azonosság, különbözőség felismerése.

Kép egyeztetése képpel. Párosítás.

Felső feladatlap – párok összekötése.

Alsó feladatlap – egyformák összekötése.

8. Élelmiszerek, vásárlás

72. lap – Vásárlás az élelmiszerboltban

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, vásárlás	
7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, üzletek, vásárlás, élelmiszerbolt	Az élelmiszerbolt polcainál a különféle árucikkek megfigyelése. Vásárlási szokások.

Eseménykép – vásárlás az élelmiszerboltban.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény – ha van – felelevenítése.

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

73. lap – Vásárlás az élelmiszerboltban – a vásárlás kellékei

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, üzletek, vásárlás, élelmiszerbolt	Várakozás – sorban állás. Vásárlási kellékek – pénz, szatyor. Pénztáros, pénztárgép, pénz. Kulcsfogalmak: élelmiszer, pénztáros, vásárló, fizetés.
--	---

Eseménykép – a vásárlás kellékei, fizetés.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek – a vásárlás kellékei:

- bevásárlókocsi a vásárolt áruval,
- pénztárgép,
- pénz – pénztárcában,
- bevásárlószatyor.

74. lap – Pékárúk

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, üzletek, vásárlás, élelmiszerbolt	Pékárúk.
---	----------

Tárgyképek – pékárúk:

- magos vekni,
- cipó,
- kifli,
- császárszemle,
- túrós batyu,
- pogácsa,
- kakaós csiga,
- croissant.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – pékáru.

Szókincsbővítés.

75. lap – Konzervek

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, üzletek, vásárlás	Kulcsfogalom: konzerváru.
---	---------------------------

Tárgyképek – konzerváruk:

- halkonzerv,
- májkrém,
- kukoricakonzerv,
- zöldborsókonzerv,
- meggybefőtt,
- baracklekvár,
- ogyorókrém,
- savanyú uborka.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – konzerv.

Szókincsbővítés.

76. lap – Piac, zöldséges stand – a zöldséges stand áruféleségei

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, üzletek, vásárlás	Zöldséges.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	Levesek, főzelékek megnevezése.

Eseménykép – piac, zöldséges stand, a zöldséges stand áruféleségei.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek – zöldségfélék és a belőlük készíthető ételek:

- sárgarépa – sárgarépa-főzelék,
- burgonya, krumplics – sült krumplics,
- karalábé – karalábéfőzelék.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – zöldségféle, étel.

Szókincsbővítés.

77. lap – A hentesüzlet – a hentesbolt áruféleségei

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, üzletek, vásárlás	Hentesüzlet. Kulcsfogalmak: húсарu, eladó, pultos, kiszolgálás, udvariasság, kérés, megköszönés.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	Húsok válogatása.

Eseménykép – hentesüzlet, a hentesüzlet áruféleségei.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek – húsfélék és a belőlük készíthető ételek:

- csirkecomb – sült csirkecomb,
- sertéskaraj – rántott hús,
- halszelet (ponty) – rántott hal.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – húsféle, étel.

Szókincsbővítés.

78. lap – A cukrászda – az üzlet áruféleségei

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre, üzletek, vásárlás	Cukrászda. Kulcsfogalom: édesség, eladó, pultos, kiszolgálás, udvariasság, kérés, megköszönés.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	Ételek csoportosítása, édességek.

Eseménykép – cukrászda, a cukrászda áruféleségei.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek – cukrászdában kapható ételek:

- mignon,
- krémes,
- csokitorta,
- aprósütemény,
- fagylalt,
- pogácsa.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – édesség. (A pogácsa természetesen nem tartozik a főfogalomhoz, de a cukrászdában kapható.)

Szókincsbővítés.

79. lap – Zöldségfélék

6. Tematikai egység: élőlények, növények	Legjellemzőbb zöldségek megnevezése. Évszaknak megfelelő zöldségek felismerése, megnevezése.
---	---

Tárgyképek – zöldségféle:

- paradicsom,
- paprika,
- retek,
- sárgarépa,
- vöröshagyma,
- burgonya, krumpli,
- karalábé,
- kosár a vásárláshoz.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – zöldségféle.

Szókincsbővítés.

A képekkel szétvágás után különböző szempontok szerinti csoportosítások, válogatások végezhetők. A kosár felhasználásával játékos vásárlási feladatok végezhetők. Egyéni differenciálás lehetősége: Mit veszel? Mit tettél a kosárba? (Tárgyrag használata, 3–4. osztályos anyag.)

9. Az állatok

80. lap – Háziállatok – baromfiudvar – a baromfi jellemző jegyei

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	A háziállatok jellemző jegyeinek felismerése. Kacsa. Háziállatok a falusi udvarban. Háziállatok felismerése képről, megnevezésük, megmutatásuk. Kulcsfogalmak: baromfiudvar, toll.
--	--

Eseménykép – baromfiudvar.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek – baromfik jellemző jegyei:

- tojás,
- toll,
- kapirgáló láb.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – baromfi.

Szókincsbővítés.

81. lap – Háziállatok: szarvasmarha, ló, disznó, nyúl

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	A háziállatok jellemző jegyeinek felismerése. Háziállatok a falusi udvarban. Háziállatok felismerése képről, megnevezésük, megmutatásuk. Ló, disznó, nyúl.
--	---

Eseménykép – családi gazdaság – a szarvasmarha, ló, disznó, nyúl élettere.

Feladatok, tevékenységek:

Állatok, lakóhelyük megnevezése. Mi, milyen?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

82. lap – Az állatok „lakóhelye”: az istálló – az állatok tápláléka

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	Háziállatok. Állatok tápláléka, „lakóhelye”. Kulcsfogalmak: istálló, gondozó, gondozás, táplálkozás, alom, széna.
---	--

Eseménykép – istálló.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek:

- széna,
- alom,
- szalma.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi? Válaszadás kérdésre.

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

83. lap – Az állatok „lakóhelye”: a disznóól – az állatok tápláléka

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	Háziállatok. Állatok tápláléka, „lakóhelye”. Kulcsfogalmak: ól, gondozó, gondozás, táplálkozás, alom, kukorica.
---	--

Eseménykép – disznóól.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása. Szókincsbővítés.

Tárgyképek:

- kukorica,
- alom,
- szalma.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

84. lap – Háziállatok: kutya, macska, kicsinyeik

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	Háziállatok. Háziállatok felismerése képről. Kulcsfogalmak: szőr.
--	---

Eseménykép – családi ház udvara – macska, kutya élettere.

Feladatok, tevékenységek:

Állatok (kutya, macska és kicsinyeik) lakóhelyének megnevezése. Mi, milyen, mit csinál?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

85. lap – Háziállatok – képes lottó

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	Háziállatok. Háziállatok felismerése képről.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés, csoportosítás különböző szempontok szerint, egyszerű képolvasás, vizuális emlékezetfejlesztő gyakorlatok képekkel.

Tárgyképek – háziállatok:

- szarvasmarha, tehén,
- ló,
- nyúl,
- tyúk,
- kacska.

Feladatok, tevékenységek:

Állatok megnevezése, megnevezés után kiválasztása. Mi?

A képeket kivágva kép egyeztetése képpel.

86. lap – Háziállatok – képes lottó

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	Háziállatok. Háziállatok felismerése képről.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés, csoportosítás különböző szempontok szerint, egyszerű képolvasás, vizuális emlékeztetőfejlesztő gyakorlatok képekkel.

Tárgyképek – háziállatok:

- kutya,
- macska,
- disznó,
- kakas,
- csibe.

Feladatok, tevékenységek:

Állatok megnevezése, megnevezés után kiválasztása. Mi?

A képeket kivágva kép egyeztetése képpel.

A 85–86. lap képei alkalmasak különböző szempontok szerinti csoportosításra, válogatásra, főfogalom alá rendezésre (pl. haszonállat, baromfi, testet borító kültakaró szerinti válogatás, barkochba játék – jellemző jegyek alapján az állat megnevezése vagy megmutatása).

87. lap – Erdőlakó állatok

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	Vadon élő állatok felismerése képről, megnevezés, megmutatás.
5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok – tavasz.

Eseménykép – erdőlakó állatok és életterük.

Feladatok, tevékenységek:

Állatok, lakóhelyük megnevezése. Mi, milyen, mit csinál?

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

88. lap – Vadon élő állatok

6. Tematikai egység: élőlények, állatok	Vadon élő állatok felismerése képről, megnevezés, megmutatás.
--	---

Tárgyképek – vadon élő állatok:

- harkály,
- fekete rigó,
- farkas,
- medve,
- szarvas,
- mókus,
- róka,
- sün.

Feladatok, tevékenységek:

Állatok megnevezése, megnevezés után kiválasztása. Mi?
Szókincsbővítés.

89. lap – Az állatkert

6. Tematikai egység: élőlények, állatok, állatkert	
---	--

Eseménykép – állatkert.

Feladatok, tevékenységek:

Személyek, állatok, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

90. lap – Az állatkerti vadállatok

6. Tematikai egység: élőlények	Állatkerti állatok (vadállatok).
---------------------------------------	----------------------------------

Tárgyképek – állatkerti állatok:

- zsiráf,
- elefánt,
- oroszlán,
- majom,
- fóka,
- krokodil,
- pingvin,
- kenguru.

Feladatok, tevékenységek:

Állatok megnevezése, megnevezés után kiválasztása. Mi?
Szókincsbővítés.

10. A tavasz

91. lap – Tavasz

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok – tavasz.
--	--------------------

Eseményképek – a tavasz jellemző eseményei:

- a természet éledése, a fák virágzása,
- március 15. – nemzeti ünnep,
- növények ültetése, palántázás.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

92. lap – Március 15.

9. Tematikai egység: ünnepek, nemzeti ünnep: március 15.	Az ünnep jelképei.
---	--------------------

Eseménykép – március 15. – nemzeti ünnep, megemlékezés.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések megnevezése. Ki, mi, mit csinál?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek – a nemzeti ünnep jelképei:

- magyar zászló,
- kokárda,
- Petőfi Sándor arcképe.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

93. lap – A nemzeti ünnep jelképei

9. Tematikai egység: ünnepek, nemzeti ünnep: március 15.	Készülődés valamilyen jelképpel.
---	----------------------------------

Feladatlap az ünnepek jelképeihez.

Feladatok, tevékenységek:

Magyar zászló és kokárda színezése a minta alapján.

94. lap – Ünnepi öltözködés, ünneplőruha

9. Tematikai egység: ünnepek	Ünneplőruha.
-------------------------------------	--------------

Tárgyképek – ünneplőruha:

- szövetnadrág,
- szoknya,
- fehér ing,
- fehér blúz,
- mellény,
- kardigán,
- ünneplőcipő fiúknak,
- ünneplőcipő lányoknak.

Feladatok, tevékenységek:

Ruhadarabok megnevezése, megnevezés után kiválasztása. Mi? Válaszadás kérdésre.

Szókincsbővítés.

Fiú- és lányruhák válogatása, csoportosítás.

95. lap – Tavasz – tavaszi virágok

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok – tavasz.
--	--------------------

Eseménykép – tavaszi időjárás, a természet tavasszal.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

Tárgyképek – tavaszi virágok:

- hóvirág,
- ibolya,
- tulipán.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

96. lap – Szobanövények

6. Tematikai egység: élőlények	Növények. Cserepes virág.
---------------------------------------	------------------------------

Tárgykép – cserepes növények elhelyezése a lakásunkban.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Beszélgetés a képről.

Szókincsbővítés.

97. lap – Szobanövények gondozása – ültetés

6. Tematikai egység: élőlények	Növények. Cserepes virág. Virág, növény ültetése. Növények gondozása. Kulcsfogalmak: ültetés, elszárad, elpusztul.
---------------------------------------	--

Eseményképek – szobanövények gondozása – ültetés.

Feladatok, tevékenységek:

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Változás megfigyelése, megfogalmazása.

Szókincsbővítés.

98. lap – Udvari dísznövények – cserepes virágok

6. Tematikai egység: élőlények	Növények. Udvari dísznövények. Cserepes virágok. Növények gondozása.
---------------------------------------	---

Eseményképek – udvari dísznövények, cserepes növények.

Feladatok, tevékenységek:

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

A tavaszi természet megfigyelése.

A cserepes növények elhelyezése az osztályteremben. A növények ápolása – öntözés.

Beszélgetés a képekről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

99. lap – A növények ültetése, a magok elvetése, a növények fejlődésének megfigyelése

6. Tematikai egység: élőlények	Növények. Virág, növény ültetése, magok elvetése, a növények fejlődésének figyelemmel kísérése, gondozásuk. Játékos kertészkedés, szituációs gyakorlatok. Kulcsfogalmak: ültetés, locsolás, napfény, növekedés.
---------------------------------------	--

Eseményképek a növények fejlődésének megfigyeléséhez.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények – ha van – felelevenítése. Amennyiben van rá lehetőség, az iskolakertben a konkrét cselekvések elvégzése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

A tavaszi természet megfigyelése.

Beszélgetés a képekről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

100. lap – Tavaszi gyümölcsök: cseresznye, földieper

6. Tematikai egység: élőlények	Növények. Évszaknak megfelelő gyümölcsök felismerése, megnevezése. Kulcsfogalmak: édes, finom, ízes.
---------------------------------------	--

Cseresznye, eper termőhelye, a gyümölcsök jellemzői.

Feladatok, tevékenységek:

A képi feldolgozást előzze meg a konkrét gyümölcs megfigyelése, tapintása, ízlelése – forma, szín, íz.

Az egyeztetésnél a konkrétum felől az elvont felé haladunk – gyümölcs, fénykép, rajz.

(Fényképet az internetről javaslunk letölteni.) A megfelelő absztrakciós szintek átjárásának, egymásra épülésének gyakorlása a feladat (pl. gyümölcs-fénykép, fénykép-rajz egyeztetése).

Gyümölcsök megnevezése.

Mi, milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Szókincsbővítés.

11. Az alapszínek

101. lap – Alapszínek – piros és sárga alaplapp

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
---------------------------------------	----------------------------

Alaplap az alapszínek megismeréséhez:

- piros,
- sárga.

Feladatok, tevékenységek:

Színegyeztetésnél a lapra helyezhető a megfelelő színű tárgy, kép.

A két színt elválasztva a lapot kettévágjuk, hogy az adott szín megismerésekor csak egy szín legyen a gyermek előtt.

102. lap – Alapszínek – zöld és kék alaplapp

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
---------------------------------------	----------------------------

Alaplap az alapszínek megismeréséhez:

- zöld,
- kék.

Feladatok, tevékenységek:

Színegyeztetésnél a lapra helyezhető a megfelelő színű tárgy, kép.

A két színt elválasztva a lapot kettévágjuk, hogy az adott szín megismerésekor csak egy szín legyen a gyermek előtt. (A 111. lap tárgyképei használhatók a színek szerinti válogatáshoz.)

103. lap – Alapszínek: piros, sárga

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Tárgyak megnevezése, egyeztetése. Vizuális emlékezetfejlesztő gyakorlatok képekkel.

Tárgyképek – piros, sárga színű tárgyak az alapszínek megismeréséhez.

Piros:

- alma,
- tűzoltóautó,
- földi eper,
- Mikulás,
- színes ceruza.

Sárga:

- színes ceruza,
- pitypang,
- nap,
- taxi,
- körte,
- tölteni való paprika.

Feladatok, tevékenységek:

Mi? Milyen színű? Válaszadás kérdésekre.

Tárgyak, színek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

Szókincsbővítés.

104. lap – Alapszínek: kék, zöld

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés. Vizuális emlékezetfejlesztő gyakorlatok képekkel.

Tárgyképek – kék, zöld színű tárgyak az alapszínek megismeréséhez.

Kék:

- színes ceruza,
- autóbusz,
- szilva,
- farmernadrág,
- farmerdzseki.

Zöld:

- színes ceruza,
- szőlő,
- uborka,
- bokor,
- fenyőfa.

Feladatok, tevékenységek:

Mi? Milyen színű? Válaszadás kérdésekre.

Tárgyak, színek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

Szókincsbővítés.

105. lap – Alapszínek – virágkészítő készlet

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés. Vizuális emlékezetfejlesztő gyakorlatok képekkel. Tetszőleges számú analóg sor alkotása.

Virágkészítő készlethez a virág szára.

106. lap – Alapszínek – virágkészítő készlet

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés.

Virágkészítő készlethez piros, sárga, kék szirmok, színenként 6 db.

1 db virágközép.

Feladatok, tevékenységek:

A szirmokat kipattintva, a virágközép köré rendezve tetszőleges színű virág készíthető.

Szín egyeztetése, megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

Gyakorlás.

107. lap – A színek egyeztetése

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés.

Feladatlap a színegyeztetéshez.

Feladatok, tevékenységek:

Színegyeztetés. Az azonos színű labdát, illetve kisautót összekötjük az ugyanolyan színű labdával, illetve autóval játszó gyermek képével.

Személyek, tárgyak megnevezése. Ki, mi, milyen színű?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Szókincsbővítés.

108. lap – Alapszínek – alaplapp a színegyeztetéshez

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés, párosítás.

Alaplapok színegyeztetéshez.

Feladatok, tevékenységek:

A feladatlap egy lapként is használható – válogatás, színek szerinti szortírozás.

A lapot szétvágva egyesével is használható – párosítás.

A 109. lap színes korongjait ráhelyezzük az azonos színű zsírkréta üres korongjaira.

109. lap – Alapszínek – korongok a színegyeztetéshez

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés, egyeztetés, párosítás.

Színes korongok a 107. lap alaplapjához. (A korongok a 109. lap színegyeztető feladatához is használhatók.)

Feladatok, tevékenységek:

Milyen színű? Válaszadás kérdésre.

Színegyeztetés, színek megnevezése, párosítás.

110. lap – Színegyeztetés – alaplap a színegyeztetéshez

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés.

Alaplap színegyeztetéshez.

Feladatok, tevékenységek:

A 111. lap színes tárgyképei a megfelelő színű zsírkrétaoszlop alá rendezhetők.

A 109. lap színes korongjai ennél a táblánál is használhatók.

111. lap – Színegyeztetés – kártyák a színegyeztetéshez

6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés.

Tárgyképek színek egyeztetéséhez.

Piros:

- alma,
- szív,
- labda,
- tulipán.

Sárga.

- citrom,
- nárcisz,
- pillangó, lepke,
- nap.

Zöld:

- fa lombja,
- béka,
- uborka,
- saláta.

Kék:

- szilva,
- madár,
- tó,
- virág.

Feladatok, tevékenységek:

Képek megnevezése. Mi milyen színű?

Színek megnevezése.

A 110. lap alaplapjára helyezve színegyeztetés. A tárgyképek a 101. és 102. lap alaplapjainál is használhatók a színek megnevezéséhez, egyeztetéséhez.

Feladatlap – a négy alapszín gyakorlása.

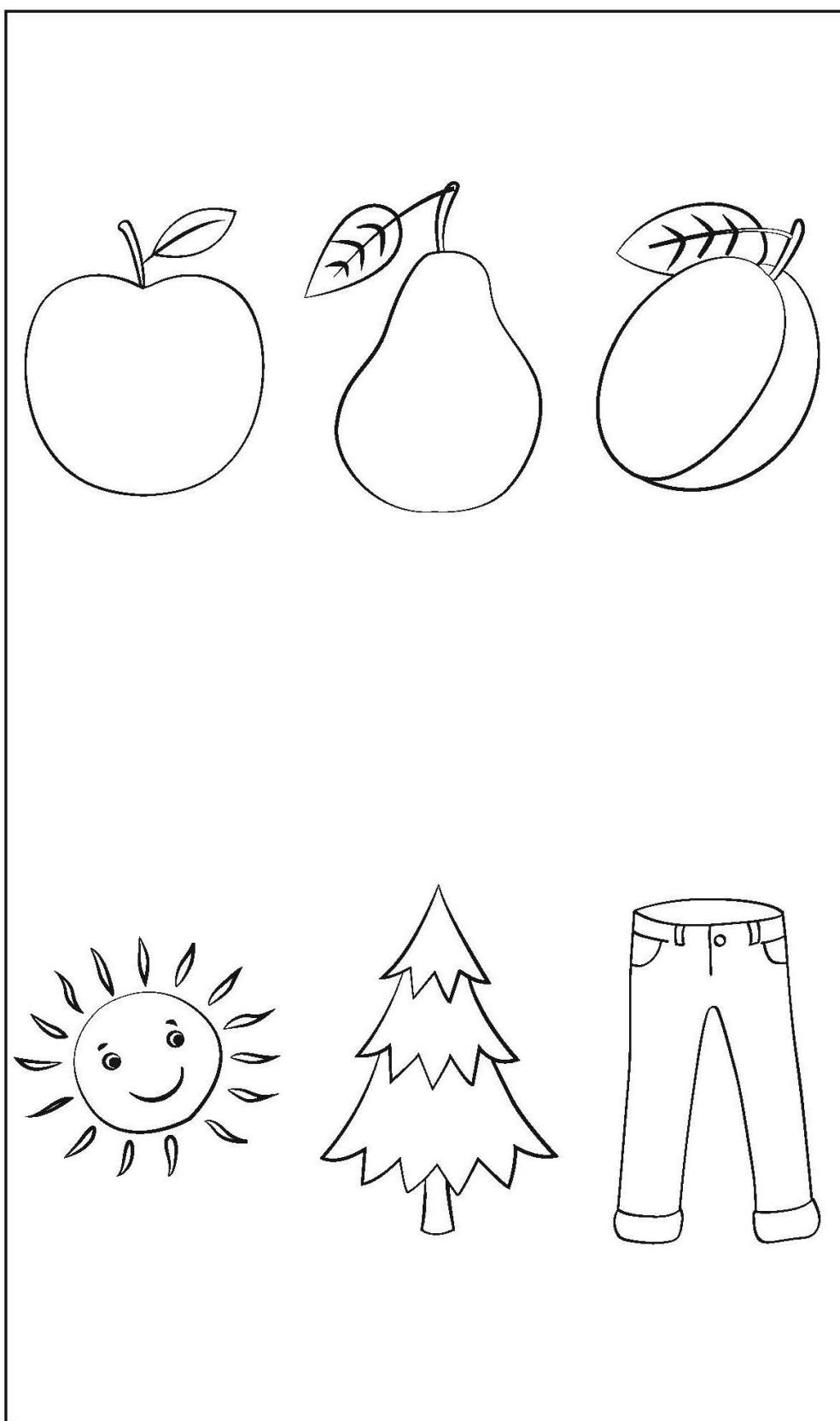
6. Tematikai egység: élőlények	Kulcsfogalmak: alapszínek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Megnevezés.

Feladatok, tevékenységek:

Színezés:

- alma,
- körte,
- szilva,
- farmernadrág,
- fenyőfa,
- nap.

A feladatlap csak a tanári kézikönyvben szerepel. A szükségleteknek megfelelő számban nyomtatható és használható.

12. A közlekedés

112. lap – Utca, közlekedés

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Közlekedési eszközök felismerése. Az utca részei: járda, úttest. Gyalogátkelő, jelzőlámpa.
--	--

Eseménykép – utca, közlekedés.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

A közlekedési helyszínek megfigyelése.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

113. lap – Utca, közlekedés – alaplapp

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Közlekedési eszközök felismerése. Az utca részei: járda, úttest. Gyalogátkelő, jelzőlámpa.
--	--

Alaplapp a közlekedés témakörében szituációs játékhoz.

Feladatok, tevékenységek:

A táblára ember- és járműfigurák tehetők, különféle közlekedéssel kapcsolatos szituációk eljátszásához.

114. lap – A közlekedés színterei

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Közlekedési eszközök felismerése. Repülő, vonat, hajó, villamos, személyautó, motorbicikli.
--	--

Eseménykép – a közlekedés színterei közlekedési eszközökkel.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

A közlekedési helyszínek megfigyelése, megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

115. lap – Közlekedési eszközök: metró, vonat

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Közlekedési eszközök felismerése.
--	-----------------------------------

Eseményképek – metró, vonat.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

A közlekedési helyszínek megfigyelése.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

116. lap – Közlekedési eszközök: autóbusz, villamos

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Közlekedési eszközök felismerése.
--	-----------------------------------

Eseményképek – autóbusz, villamos.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

A közlekedési helyszínek megfigyelése.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

117. lap – Utazás autóbuszal

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Utazás, utas, ellenőr, járművezető.
--	-------------------------------------

Eseménykép – utazás autóbuszal.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

118. lap – Közlekedési eszközök: személyautó, kerékpár

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Közlekedési eszközök felismerése.
--	-----------------------------------

Eseménykép – személyautó, kerékpár.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

119. lap – A gyalogos közlekedés szabályai

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Az utca részei: járda, úttest. Gyalogátkelő, jelzőlámpa. Alapvető gyalogos közlekedési szabályok. Zebrán történő áthaladás, lámpánál a jelzésnek megfelelő viselkedés. Kulcsfogalmak: úttest, járda, zebra.
--	---

Eseményképek – a gyalogos közlekedés szabályai.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmények felelevenítése.

Személyek, tárgyak, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

120. lap – A jelzőlámpa jelzéseképei

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Jelzőlámpa.
--	-------------

Tárgyképek – közlekedési lámpa jelzéseképei:

- zöld – mehet,
- piros – állj!

121. lap – A közlekedés színterei – alaplap

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Cselekedtetés közlekedési eszközökkel.
--	--

Alaplapok a közlekedési eszközök válogatásához.

A közlekedés szinterei:

- levegő,
- úttest.

122. lap – A közlekedés szinterei – alaplap

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Cselekedtetés közlekedési eszközökkel.
---	--

Alaplapok a közlekedési eszközök válogatásához.

A közlekedés szinterei:

- víz, folyó,
- sín.

123. lap – Közlekedési eszközök

4. Tematikai egység: tájékozódás térben, utca, közlekedés	Cselekedtetés közlekedési eszközökkel.
---	--

Tárgyképek – közlekedési eszközök:

- repülőgép,
- vonat,
- hajó,
- villamos,
- metró,
- autóbusz,
- személyautó,
- kerékpár.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek megnevezése. Mi?

Megnevezés utáni kiválasztás.

Az adott közlekedési szintér szerinti csoportosítás, válogatás. A járművek képei a 122. és 123. lap alaplapjaira helyezhetők.

13. Érzékelés, érzékszerveink

Mint minden témakör esetén, az érzékelés képi feldolgozását is minden esetben előzze meg konkrét, gyakorlati cselekvés, cselekedtetés! Az egyes érzékszervekkel érzékelhető tárgyak ábrázolásánál a mindennapi életben, a gyakorlatban is könnyen beszerezhető tárgyakat igyekeztünk megjeleníteni.

A tananyag feldolgozása során a konkrétum felől haladunk az elvont felé – érzékelés tárgya, fénykép, rajz. (Fényképet az internetről javasunk letölteni.) A megfelelő absztrakciós szintek átjárásának, egymásra épülésének gyakorlása a feladat (pl. érzékelés tárgya és fényképe, fénykép és rajz egyeztetése); megadott szempont szerinti differenciálás, válogatás, csoportosítás végzése.

124. lap – Érzékszervek: látás

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre	Látás.
--	--------

Tárgyképek:

- mosolygós arc,
- kommunikációs füzet,
- nap,
- tablet,
- papagáj,
- labda.

Feladatok, tevékenységek:

A látás szervének azonosítása. Mivel látunk? Szem. A látás korrigálása – szemüveg.

Mit látunk? Szín, forma, fény.

Tárgyképek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

125. lap – Érzékszervek: szaglás

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre	Szaglás.
--	----------

Tárgyképek:

- füst,
- öblítő,
- levendula,
- dezodor,
- autó kipufogója,
- szemét.

Feladatok, tevékenységek:

A szaglász szervének azonosítása. Mivel érezzük a szagokat, illatokat? Orr. Milyen szagokat, illatokat érzünk? Kellemes, kellemetlen, jó illat, bűdös.

Tárgyképek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

126. lap – Érzékszervek: tapintás

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre	Tapintás.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Kulcsfogalmak: érintés, tapintás.

Tárgyképek:

- jégcsap,
- gyertya lángja,
- párna,
- dió,
- fenyőtoboz,
- asztal lapja.

Feladatok, tevékenységek:

Az érzékelés szervének azonosítása. Mivel érezzük a tárgyak milyenségét? Kéz, bőr. Mit tapintunk? Hideg, meleg, puha, kemény, érdes, sima.

Tárgyképek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

127. lap – Érzékszervek: ízlelés

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre	Ízlelés.
--	----------

Tárgyképek:

- csokoládé,
- perec,
- grapefruit,
- citrom,
- savanyú uborka,
- szalámi,
- fagylalt.

Feladatok, tevékenységek:

Az ízlelés szervének azonosítása. Mivel érezzük az ízeket? Nyelv. Milyen ízeket érzünk? Édes, sós, savanyú, keserű (a kerettanterv nem kéri, de a teljesség kedvéért szerepeltetjük a tankönyvben). A keserű ízből csak egy tárgykép szerepel, a többi ízhez két tárgykép tartozik.

Tárgyképek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

128. lap – Érzékszervek: hallás

7. Tematikai egység: előkészület a felnőtt életre	
--	--

Tárgyképek:

- autó motorjának a hangja,
- telefon csörgése,
- kakas kukorékolása,
- zene fülhallgatóval – más nem hallja,
- éneklés, hangszer hangja, beszéd.

Feladatok, tevékenységek:

A hallás szervének azonosítása. Mivel hallunk? Fül. Mit hallunk? Hangok, zörejek, hangos, halk.
Tárgyképek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

14. Viszonyfogalmak

A fejezetben található lapok szétvága alkalmasak megadott szempontok szerinti csoportosítások, válogatások végzésére, míg egészben hagyva analóg mondatalkotásra, az olvasás irányának gyakorlására.

129. lap – Nagyság szerinti differenciálás: kicsi, nagy

4. Tematikai egység: tájékozódás térben	Kulcsfogalmak: kicsi-nagy.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Kulcsfogalom: kisebb.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Analóg mondatalkotás.

Tárgyképek a nagy-kicsi differenciálásához.

Tárgyképek:

- fazék,
- kanál,
- vödör,
- lapát,
- kesztyű,
- fa,
- labda,
- cipő.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyképek megnevezése, megnevezés utáni megmutatása.

130. lap – Viszonyfogalmak: mögötte, rajta, előtte

4. Tematikai egység: tájékozódás térben	Kulcsfogalmak: mögötte, rajta, illetve rá, előtte.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Analóg mondatalkotás. Az olvasás haladási irányának követése.

Tárgyképek a mögötte, rajta, előtte viszonyfogalmak gyakorlásához.

Feladatok, tevékenységek:

Válaszadás a *hol?* kérdésre.

Mondatalkotás.

131. lap – Viszonyfogalmak: jobbra, balra, benne

4. Tematikai egység: tájékozódás térben	Kulcsfogalmak: jobb, bal, benne, bele.
--	---

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Analóg mondatalkotás. Az olvasás haladási irányának követése.
---	--

Tárgyképek a jobbra, balra, benne viszonyfogalmak gyakorlásához.

Feladatok, tevékenységek:

Válaszadás a *hol?* kérdésre.

Mondatalkotás.

132. lap – Viszonyfogalmak: alatt, fölött

4. Tematikai egység: tájékozódás térben	Viszonyfogalmak, alatt, fölött.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Fent-lent.

Tárgyképek az alatt-felett gyakorlásához.

Feladatok, tevékenységek:

Először a viszonyítás tárgyát nevezzük meg:

- lámpa, sapka, óra,
- virág, macska, labda.

Válaszadás a *hol?* kérdésre. Mondatalkotás, analóg mondatalkotás.

Feladatlapként is használható. Mutasd meg, kösd össze!

133. lap – Analóg sor olvasása

1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Az olvasás haladási irányának követése. Ritmikus sorok olvasása.
---	---

Feladatok, tevékenységek:

Ritmikus sorok olvasása. Differenciálás egy szempont szerint, differenciálás két szempont szerint (6. sor).

Az olvasás haladási irányának követése.

1. sor: Színek szerinti különbségtétel – piros alma, sárga alma.
2. sor: Nagyság szerinti különbségtétel – nagy alma, kis alma – egyéni differenciálási lehetőség, ha a színt is mondja a gyermek: nagy piros alma, kis piros alma.
3. sor: Színek szerinti különbségtétel – sárga körte, zöld körte.
4. sor: Nagyság szerinti különbségtétel – nagy körte, kis körte – egyéni differenciálási lehetőség, ha a színt is mondja a gyermek: nagy sárga körte, kis sárga körte.
5. sor: Különböző gyümölcsök szerinti különbségtétel – alma, körte – egyéni differenciálási lehetőség, ha a színt és a nagyságot is mondja a gyermek: nagy zöld alma, nagy zöld körte.
6. sor: Két szempont szerinti differenciálás – a méret és a gyümölcs különbözősége. Kicsi alma, nagy alma, kicsi körte, nagy körte – egyéni differenciálási lehetőség, ha a színt is mondja a gyermek: kicsi sárga alma, nagy sárga alma, kicsi sárga körte, nagy sárga körte.

15. A nyár

134. lap – Nyár

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok: nyár. A nyár jellegzetességei. Kulcsfogalmak: napsütés, meleg.
--	--

Eseményképek: a nyár jellemző eseményei:

- fürdés, strandolás,
- táborozás,
- aratás,
- augusztus 20. – Szent István, az államalapítás és az új kenyér ünnepe – nemzeti ünnep.

Feladatok, tevékenységek:

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tómondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

135. lap – Nyári gyümölcsök: meggy, málna

6. Tematikai egység: élőlények	Növények. Évszaknak megfelelő gyümölcsök felismerése, megnevezése. Kulcsfogalmak: édes, savanyú, finom, ízes.
---------------------------------------	--

Meggy, málna termőhelye, a gyümölcsök jellemzői.

Feladatok, tevékenységek:

A képi feldolgozást érdemes megelőznie a konkrét gyümölcs megfigyelésének, tapintásának, ízlelésének – forma, szín, íz.

Az egyeztetésnél a konkrétum felől haladjunk az elvont felé – gyümölcs, fénykép, rajz. (Fényképet az internetről javaslunk letölteni.) A megfelelő absztrakciós szintek átjárásának, egymásra épülésének gyakorlása a feladat (pl. gyümölcs fényképe és rajz egyeztetése).

Gyümölcsök megnevezése. Mi, milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

136. lap – A nyár jellemzői

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Évszakok: nyár. A nyár jellegzetességei. Kulcsfogalmak: napsütés, meleg.
--	--

Eseménykép – nyári örömek, nyári időjárás.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. A nyári időjárás jellemző jegyei.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történetek megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen?

Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

137. lap – Nyári öltözködés

3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, öltözködés	Nyári ruhadarabok.
5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Az időjárás és az öltözködés összefüggései.

Tárgyképek – nyári ruhadarabok:

- szoknya,
- vállpántos top,
- rövidnadrág,
- rövid ujjú póló,
- szandál,
- papucs,
- fürdőnadrág,
- fürdőruha.

Feladatok, tevékenységek:

A tárgyképek felismerése, megnevezése. Mi? Megnevezés utáni kiválasztás.

Főfogalom alá sorolás – ruha, cipő.

Szókincsbővítés.

138. lap – Nyári öltözködés – lány- és fiúruhák

5. Tematikai egység: tájékozódás időben	Az időjárás és az öltözködés összefüggései.
--	---

Feladatok, tevékenységek:

Fiú- és lányruhák válogatása. Mi? Ruhadarabok megnevezése, megnevezés utáni megmutatása, kiválasztása.

Szókincsbővítés.

16. Családi ünnepek, jeles napok

A tematikai egység lapjai az alkalomnak megfelelően használhatók fel.

139. lap – Születésnap

9. Tematikai egység: ünnepek	Családi ünnepek – születésnap – köszöntés, gratuláció, ajándék, kedvesség, öröm, gyertya, édesség. Alkalomnak megfelelő öltözködés. Szép ruha.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Fújógyakorlatok, gyertya fújása. Szókincsfejlesztés.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok – anya, apa, testvér, nagyszülők.

Eseménykép – születésnap.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. Családi kapcsolatok megnevezése.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

140. lap – Mikulás

9. Tematikai egység: ünnepek, Mikulás	
---------------------------------------	--

Eseménykép – Mikulás.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

141. lap – Karácsonyi készülődés

9. Tematikai egység: ünnepek, karácsony	Ünnepi készülődés, ajándékozás.
---	---------------------------------

Eseménykép – karácsonyi vásár, karácsonyi készülődés.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. Családi kapcsolatok megnevezése.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

142. lap – Karácsony

9. Tematikai egység: ünnepek, karácsony	Ünnepi öltözet, ajándékozás, gyertya, díszek. Szülők köszöntése megfelelő gesztusokkal, szavakkal.
2. Tematikai egység: társadalmi érintkezési formák	Családi kapcsolatok: anya, apa, testvér.

Eseménykép – karácsony.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. Családi kapcsolatok megnevezése.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

143. lap – Család – ünnepi terítés

9. Tematikai egység: ünnepek, karácsony	Ünnepi asztal terítése.
3. Tematikai egység: testünk és személyes teendőink, étkezés	Ünnepi ételeink, alkalmi terítés. Megfelelő étkezési szokások gyakorlása.

Eseménykép – karácsonyi vacsora.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. Ünnepi terítés kellékei. Ünnepi öltözet.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

144. lap – Farsang

9. Tematikai egység: ünnepek	Hagyományos ünnepek, farsang.
-------------------------------------	-------------------------------

Eseménykép – farsang, mulatság.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése (jelmez). Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

145. lap – Farsangi kellékek

9. Tematikai egység: ünnepek	Hagyományos ünnepek, farsang. Ünnepi készülődés: színezés, vágás, ragasztás.
-------------------------------------	---

Feladatok, tevékenységek:

A farsangi kellékek színezése, valamint díszítése különféle technikákkal.

146. lap – Húsvét

9. Tematikai egység: ünnepek	Az ünnephez kapcsolódó események életszerű és játékos tanulása, megismerése.
-------------------------------------	---

Eseménykép – húsvét.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. Népszokások felelevenítése:

- locsolkodás,
- hímes tojás,
- nyuszi.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

147. lap – Ajándékkészítés

9. Tematikai egység: ünnepek	Ünnepi készülődés – ajándékkészítés.
-------------------------------------	--------------------------------------

Eseményképek – ajándékkészítés.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

A képek szétvágása után az események időrendi sorrendbe rakása.

148. lap – Analóg sor alkotása színezéssel

9. Tematikai egység: ünnepek	Kulcsfogalmak: alapszínek.
------------------------------	----------------------------

Feladatok, tevékenységek:

A megkezdett minta szerinti színezés folytatása a feladatlapon.

Az analóg sor megfelelő színű korongok ragasztásával is folytatható.

149. lap – Anyák napja

9. Tematikai egység: ünnepek	Anyák napja. Szülők köszöntése megfelelő gesztusokkal, szavakkal.
------------------------------	--

Eseménykép – anyák napja.

Feladatok, tevékenységek:

Saját élmény felelevenítése. Családi kapcsolatok megnevezése.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik?

Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

17. Mesefeldolgozások

150–152. lap – A kismalac és a farkasok – mesefeldolgozás

6. Tematikai egység: élőlények, állatmesék	A kismalac és a farkasok – bábozás állatfigurákkal.
---	---

Feladatok, tevékenységek:

A 150–152. lapon szereplő figurák kipattintása után a mese a gyermekek képességeinek megfelelő mértékben dolgozható fel. A figurákra hurkapálca ragasztható, pálcás báb készíthető belőlük.

A mese szövege:

Volt a világon egy kismalac, annak volt egy kis háza egy nagy rengeteg erdő közepén.

Egyszer, amint ebben a kis házban főzögetett magában, odamegy egy nagy ordas farkas, beszél az ajtón:

- Eressz be, kedves malackám, nagyon hideg van idekint, fázom!
- Nem eresztelek biz én, mert megeszel.
- Ereszd be hát legalább az egyik hátulsó lábam!

A kismalac beeresztette az egyik hátulsó lábát. Hanem alattomban odatett egy nagy fazék vizet a tűzhöz.

Kicsi idő múlva megint megszólalt a farkas:

- Ugyan, kedves malackám, ereszd be a másik hátulsó lábam is!

A kismalac beeresztette azt is. De a farkas azzal se érte be, hanem egy kis idő múlva megint beszólt:

- Kedves malackám, ereszd be a másik lábam is!

A kismalac beeresztette azt is. De a farkas azzal se érte be, hanem egy kis idő múlva megint beszólt:

- Kedves malackám, ereszd be a két első lábam is!

A kismalac beeresztette a két első lábát is; de a farkasnak az se volt elég, megint megszólalt:

– Édes-kedves kis malackám, eressz be már egészen, majd meglásd, egy ujjal se nyúlok hozzád.

Erre a kismalac egy zsákot szépen odatett a nyíláshoz, hogy amint a farkas jön háttal befelé, egyenesen abba menjen be. Azzal beeresztette.

A farkas csakugyan a zsákba farolt be.

A kismalac se volt rest, hirtelen bekötötte a zsák száját, lekapta a tűzről a nagy fazék forró vizet, leforrázta vele a farkast, azután hirtelen felmászott egy nagy fára.

A farkas egy darabig ordított, mert égette a forró víz, azután addig hányta-vetette magát, míg utoljára kioldózott a zsák szája. Kibújt belőle, szaladt egyenesen segítséget hozni. Vissza is jött nemsokára vagy tizedmagával. Elkezdtek keresni a kismalacot. Addig-addig keresték, míg valamelyik csakugyan meglátta a fa tetején. Odamentek a fa alá, elkezdtek

tanakodni, hogy mitévők legyenek. Mi módon fogják meg a kismalacot? Mert egyik se tudott a fára felmászni.

Nagy sokára azt határozták, hogy egymás hátára állnak mindannyian, úgy aztán a legfelső majdcsak eléri.

El is kezdtek egymás hátára felmászni. A kopasz maradt legalul, mert félt feljebb menni. Így hát a többi mind az ő hátán volt.

Már olyan magasan voltak, hogy csak egyetlenegy hibádzott. Az az egy is elkezdett már mászni.

Akkor a kismalac hirtelen elkiáltotta magát:

– Forró vizet a kopasznak!

A kopasz megijedt, kiugrott a többi alól; a sok farkas mind lepotyogott; kinek lába, kinek nyaka tört ki, a kopasz meg úgy elszaladt, hogy sohase látták többet.

A kismalac szépen leszállt a fáról, hazament, többet felé se mertek menni a háza tájékának a farkasok.

153–156. lap – Móricz Zsigmond: A török és a tehenek – mesefeldolgozás

6. Tematikai egység: élőlények, állatmesék	A török és a tehenek.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Tőmondatok, egyszerű bővített mondatok alkotása. Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre. (Ki ez? Mi ez? Mit csinál? Milyen?) Eseményképek sorba rendezése.

Feladatok, tevékenységek:

A 150–154. lapon szereplő figurák kipattintása után a mese a gyermekek képességeinek megfelelő mértékben dolgozható fel. A figurákra hurkapálca ragasztható, pálcás báb készíthető belőlük.

A 155–156. lapokat szétvágva a mese eseményképei időrendi sorrendbe rakhatók.

Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre.

Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása.

Szókincsbővítés.

A mese szövege:

Volt egy török, Mehemed,
Sose látott tehenet.
Nem is tudta Mehemed,
Milyenek a tehenek.

Egyszer aztán Mehemed
Lát egy csomó tehenet.
Csudálkozik Mehemed,
Ilyenek a tehenek?

Én vagyok a Mehemed!
Mi vagyunk a tehenek!
Számlálgatja Mehemed,
Hány félek a tehenek.

Meg is számol Mehemed
Három féle tehenet:
Fehéret, feketét, tarkát,
Meg ne fogd a tehén farkát!

Nem tudta ezt Mehemed,
S felrúgták a tehenek!

157–160. lap – Alekszej Tolsztoj: A répa – mesefeldolgozás

6. Tematikai egység: élőlények, mesék növényekről	Répamese – bábozás – a mese eljátszása.
1. Tematikai egység: beszédfejlesztés, anyanyelv	Egyeztetés.

Feladatok, tevékenységek:

A 157. lapon szereplő eseménykép a mese szereplőit mutatja be, amint mindnyájan húzzák a répát. Tárgyak, személyek, cselekvések, történések megnevezése. Ki, mi, mit csinál, mi történik? Milyen? Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre. Beszélgetés a képről. Mondatalkotás – főnévhez cselekvés kapcsolása, cselekvéshez főnév kapcsolása. Tőmondatok alkotása. Egyszerű bővített mondatok alkotása. Szókincsbővítés.

A 158–159. lap figuráinak kipattintása után a mese a gyermekek képességeinek megfelelő mértékben dolgozható fel. A figurákra hurkapálca ragasztható, pálcás báb készíthető belőlük. A 160. lapon szereplő árnyképek a szereplők egyeztetésére alkalmasak a kipattintható figurák segítségével. A mese szereplőinek felismerése árnyképek alapján.

A mese szövege:

Az apóka ültetett egy répát, és így biztatgatta:

– Nőj, nőj, répa, növekedjél, gyökérke,
jó édesre, szép kövérre, óriási nagyra!

Meg is nőtt a répa, jó édes lett, szép kövér lett, óriási nagy lett.

Ment az apóka, hogy kihúzza.

Húzta-húzta, tépte-cibálta, ráncigálta,

De hiába – nem mozdult a répa.

Hívta az apóka az anyókát.

Anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta az anyóka az unokáját.

Unoka húzta anyókát,

anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta az unoka a kutyát, Bogárkát.

Bogárka húzta unokát,

unoka húzta anyókát,

anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta Bogárka a tarka macskát.

Macska húzta Bogárkát,

Bogárka húzta unokát,

unoka húzta anyókát,

anyóka húzta apókát,

apóka húzta a répát –

húzták-húzták, ráncigálták, de hiába

– nem mozdult a répa.

Hívta a macska az egérkét.

Egérke húzta a macskát,

macska húzta Bogárkát,
Bogárka húzta unokát,
unoka húzta anyókat,
anyóka húzta apókat,
apóka húzta a répát –
húzták-húzták, jót rántottak rajta...
Erre aztán engedett a répa
– kifordult a földből.